

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA
CENTRUL DE ARMONIZARE A LEGISLAȚIEI

Nr. 31/02-126-8341

Chișinău

07 august 2023

Ministerul Energiei
secretariat@energie.gov.md

Copie: **Cancelaria de Stat**
cancelaria@gov.md

Ref: scrisoarea nr. 18-69-8149 din 1 august 2023/număr unic 615/MEn/2023

Prin prezenta, Centrul de armonizare a legislației prezintă Declarația de compatibilitate, elaborată în baza examinării proiectului de Lege cu privire la modificarea Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, promovat suplimentar Planului de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023, aprobat prin HG nr. 90/2023.

Anexă: 6 file

/Semnat electronic/

Șef Centru

Natalia SUCEVEANU

Digitally signed by Suceveanu Natalia
Date: 2023.08.07 14:29:42 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

DECLARAȚIE DE COMPATIBILITATE

În baza expertizei proiectului de Lege cu privire la modificarea Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, promovat suplimentar Planului de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023, aprobat prin HG nr. 90/2023.

Prezenta Declarație de compatibilitate a fost întocmită de Centrul de armonizare a legislației în baza Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, a HG nr. 657/2009 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea, structurii și efectivului-limită ale Cancelariei de Stat și a HG nr. 1171/2018 cu privire la aprobarea Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene.

Proiectul de Lege cu privire la modificarea Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică **transpune parțial Regulamentul (UE) nr. 1227/2011** al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie (Număr CELEX: 32011R1227), publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 326 din 8 decembrie 2011, în versiunea adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. D/2018/10/MC-EnC.

I. Obiectul proiectului

Proiectul național are ca scop avansarea gradului de armonizare a Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică cu legislația UE, în speță, prin transpunerea prevederilor Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie.

Astfel, proiectul național are ca obiectiv principal interzicerea abuzurilor pe piața de energie electrică, precum tranzacțiile bazate pe informații privilegiate și manipularea pieței, prin stabilirea de noi obligații participanților la piața angro a energiei electrice, în partea ce ține de: înregistrarea participanților la piața angro a energiei electrice, comunicarea și utilizarea informațiilor privilegiate la încheierea tranzacțiilor, acțiunile de manipulare pe piața energiei electrice, precum și atribuțiile autorității naționale privind monitorizarea, investigarea și sancționarea participanților la piața angro de energie electrică care manifestă un comportament nesatisfăcător, în acord cu dispozițiile Regulamentului (UE) nr. 1227/2011.

Remarcăm că, proiectul național propus spre examinare reprezintă un exercițiu de continuitate a armonizării legislației RM cu legislația UE în domeniul energiei electrice, în măsura în care, Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, conform clauzei de armonizare, a asigurat transpunerea prevederilor: art. 1–16, art. 18, art. 22–38, art. 40–43, precum și prevederilor Anexei I din *Directiva 2009/72/CE*¹ a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă a energiei electrice și de abrogare a Directivei 2003/54/CE; art. 1–3, art. 13–17, art. 19 și 21, prevederilor Anexei I din

¹ Abrogată prin Directiva (UE) 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului din 5 iunie 2019 privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de modificare a Directivei 2012/27/UE (reformare).

*Regulamentul (CE) 714/2009*² al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețea pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică și de abrogare a Regulamentului (CE) 1228/2003, precum și *Directivei 2005/89/CE*³ a Parlamentului European și a Consiliului din 18 ianuarie 2006 privind măsurile menite să garanteze siguranța aprovizionării cu energie electrică și investițiile în infrastructuri.

În context, menționăm că Comisia în Raportul său⁴ a remarcat că Moldova s-a aliniat la cel de-al treilea pachet energetic al UE, în principal, prin **Legea cu privire la energia electrică**, **Legea cu privire la gazele naturale** și **Legea cu privire la energetică**. Cu toate acestea, **nivelul de punere în aplicare al *acquis*-ului UE rămâne destul de scăzut**.

II. Evaluarea din perspectiva compatibilității cu Dreptul UE

Din punct de vedere al dreptului UE, prin prisma obiectului de reglementare, prezentul demers normativ se circumscrie reglementărilor statuate la nivelul UE, subsumate ***Politicii energetice europene***, pe segmentul legislativ al ***Energiei electrice (Capitolul 15)***.

În context, din perspectiva proiectului examinat, la nivelul legislației europene prezintă relevanță directă dispozițiile ***Regulamentului (UE) nr. 1227/2011***, act UE care stabilește un cadru de monitorizare a piețelor angro de energie, având drept obiectiv împiedicarea utilizării informațiilor privilegiate și a altor forme de abuz de piață, care denaturează prețurile de tranzacționare angro a energiei și care pot avea ca rezultat faptul că întreprinderile și consumatorii plătesc mai mult decât ar trebui pentru energia consumată.

Obligația de transpunere a Regulamentului (UE) nr. 1227/2011, încorporat în *acquis*-ul Comunității Energetice în Capitolul „Energie electrică”, prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. D/2018/10/MC-EnC, rezultă din angajamentele asumate de Republica Moldova în calitate de membru al Comunității Energetice, în cadrul Tratatului de constituire a Comunității Energetice⁵ (termen de transpunere – iunie 2020).

a) Măsurile naționale de transpunere existente ale Regulamentului (UE) nr. 1227/2011

Evaluând gradul de realizare a angajamentelor de transpunere și implementare a Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 în legislația națională, constatăm că, actul UE prenotat a constituit anterior obiect al transpunerii integrale prin Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale (transpunerea integrală a normelor actului UE cu referință la segmentul gazelor

² Abrogat prin Regulamentul (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind piața internă de energie electrică (reformare).

³ Abrogată prin Regulamentul (UE) 2019/941 al Parlamentului European și al Consiliului din 5 iunie 2019 privind pregătirea pentru riscuri în sectorul energiei electrice și de abrogare a Directivei 2005/89/CE.

⁴ Analytical Report following the Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council and the Council Commission Opinion on the Republic of Moldova's application for membership of the European Union, Brussels, 1.2.2023 SWD(2023) 32 final, Chapter 15 Energy, p. 35.

⁵ THE ENERGY COMMUNITY LEGAL FRAMEWORK, 4.3 Edition, June 2022

naturale), dar și Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică (art. 14¹ privind Atribuțiile Agenției la realizarea investigațiilor care asigură transpunerea art. 13 din actul UE).

b) Analiza comparativă a transunerii cu Regulamentul (UE) nr. 1227/2011

Evaluând gradul de transpunere a Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 în proiectul național, menționăm cu titlu general că, acesta **asigură transpunerea parțială** a prevederilor actului UE, conform celor descrise *infra*.

Totodată, o serie de prevederi din actul UE, netranspuse prin proiectul național, precum: noțiunea de „participant la piață”, „autoritate națională de reglementare”, „operator de sistem de transport”, „distribuție de gaze naturale”, „distribuție de energie electrică” prevăzute la art. 2 din actul UE, dar și art. 13 din actul UE, care prevede obligația statelor de a desemna autoritatea națională cu competențe de investigare a abuzurilor pe piață, precum și competențele acestea sunt transpuse fie în alte acte normative naționale sectoriale, în speță, Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică și Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, fie în versiunea actuală a Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică supusă modificării.

Modificările la art. 2 și noul art. 85⁵ din Legea cu privire la energia electrică își propun definirea următoarelor noțiuni relevante domeniului reglementat: „informații cu caracter exact”, „informații privilegiate”, „produse energetice angro” și „tentativă de manipulare a pieței” în acord cu noțiunile corespondente din art. 2 al Regulamentului (UE) nr. 1227/2011.

Noile reglementări prevăzute pentru art. 3 din Legea cu privire la energia electrică își propun extinderea obiectului de reglementare al legii, astfel asigurând transpunerea obiectivului de reglementare al Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 prevăzut la art. 1.

Noul art. 85² din Capitolul XII al Legii cu privire la energia electrică instituie interdicțiile privind tranzacțiile bazate pe informații privilegiate în concordanță cu prevederile art. 3 din Regulamentul (UE) nr. 1227/2011.

Dispozițiile art. 4 din Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 se regăsesc transpuse în noul art. 85² din Capitolul XII al Legii cu privire la energia electrică care, prevede obligația de publicare a informațiilor privilegiate astfel cum prevede și norma UE prenotată.

Interdicția de manipulare sau tentativa de manipulare a pieței pe piața angro de energie prevăzută la art. 5 din actul UE se regăsește la art. art. 85², alin. (1) din Capitolul XII al Legii cu privire la energia electrică.

Proiectul național, prin noul art. 85⁷ din Capitolul XII al Legii cu privire la energia electrică, instituie dispoziții cu privire la monitorizarea pieței gazelor naturale în corespundere cu prevederile art. 7 din Regulamentul (UE) nr. 1227/2011.

Procedura de înregistrare a participanților la piața angro prevăzută la noul art. 84¹ din Capitolul XII al Legii cu privire la energia electrică este identică celei prevăzute de actul UE la art. 9.

În vederea implementării dispozițiilor art. 11, art. 12 și art. 17 din Regulamentul (UE) nr. 1227/2011, proiectul național prin art. 85⁹ al Legii stabilește norme privind nedivulgarea informațiilor confidențiale, transparență, secretul profesional, protecția datelor și fiabilitatea operațională.

Proiectul național, prin alin (5)² la art. 9 din Legea cu privire la energia electrică, fixează prevederile corespondente ale art. 14 din Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 privind căile de atac.

Dispozițiile 85⁸ din Capitolul XII al Legii cu privire la energia electrică, privind cooperarea la nivel național și regional în contextul monitorizării pieței energiei electrice sunt în concordanță cu prevederile art. 16 din Regulamentul (UE) nr. 1227/2011.

Proiectul național, prin noul art. 95¹ – 95² din Lege prevede sancțiunile aplicabile pentru nerespectarea sau încălcarea prevederilor privind integritatea și transparența pieței angro a energiei electrice, astfel cum cere art. 18 din actul UE.

c) Obiecții de compatibilitate cu Regulamentul (UE) nr. 1227/2011

Proiectul național nu a asigurat transpunerea noțiunii de „capacitate de consum”, prevăzută la art. 2, pct. 5 din actul UE, iar tabelul de concordanță indică drept „normă UE neaplicabilă”. În acest sens, menționăm că, Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale a transpus integral noțiunea respectivă. Așadar, nu sunt justificate motivele netranspunerii acesteia în cazul pieței en-gros de energie electrică.

Obligația generală de monitorizare a pieței energiei electrice, astfel cum este reglementată de art. 85⁶ din proiectul național, nu reflectă și obligația autorității naționale de a prezenta/publica un raport cu privire la activitățile desfășurate în temeiul actului UE transpus. În acest sens, atragem atenția că, atât versiunea inițială a actului UE, cât și cea adaptată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. D/2018/10/MC-EnC din 29 noiembrie 2018 prevede pentru Republica Moldova acest angajament la art. 7, alin. (3) și (4) din actul UE.

d) Prevederi ale Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 non-aplicabile

Proiectul național nu a asigurat transpunerea unor norme UE, care se referă exclusiv la statele membre UE, excluse de la transpunere prin versiunea adaptată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. D/2018/10/MC-EnC din 29 noiembrie 2018, după cum urmează: alin. (6) „piață angro de energie”, alin. (9) „autoritate financiar competentă” din art. 2 „Definiții”; art. 6 „Actualizarea tehnică a definițiilor date informațiilor privilegiate și manipulării pieței”; art. 8 „Colectarea datelor”; art. 10 „Schimbul de informații dintre Agenție și alte Autorități”; art. 19 „Relații internaționale”; art. 20 „Exercitarea competențelor delegate”; art. 21 „Procedura comitetului”; art. 22 „Intrarea în vigoare”.

III. Respectarea mecanismului de armonizare

a) Observații privind clauza de armonizare

Reieșind din constatările expertizei de compatibilitate referitoare la transpunerea Regulamentului (UE) nr. 1227/2011, clauza de armonizare a Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică urmează a fi expusă în următoarea redacție:

Prezenta Lege transpune parțial Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 326 din 8 decembrie 2011, în versiunea adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. D/2018/10/MC-EnC.

Totodată, potrivit cerințelor art. 31, alin. (2) și art. 44 din Legea 100/2017 cu privire la actele normative și pct. 30 din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 1171/2018, **și proiectul național urmează să fie completat cu o clauză de armonizare, care se va include după preambulul și clauza de adoptare a proiectului de act normativ, expusă în redacția prevăzută supra.**

b) Obiecții privind Tabelul de concordanță

În rezultatul examinării Tabelului de concordanță privind corespunderea acestuia cerințelor legale stabilite pentru acestea în HG nr. 1171/2018, prezentăm următoarele observații, care urmează a fi luate în considerare la definitivarea acestuia:

- Compartimentul 1 urmează a fi completat cu informație despre titlul complet al actului UE, în redacția următoare: Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 326 din 8 decembrie 2011, în versiunea adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. D/2018/10/MC-EnC;

- Compartimentul 4 urmează să prevadă **versiunea actului UE adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. D/2018/10/MC-EnC** și nu versiunea inițială a actului UE.

IV. Concluzii

Ca urmare a expertizei de compatibilitate realizate, în scopul armonizării progresive a legislației naționale la legislația UE, potrivit angajamentelor asumate în calitate de stat candidat la aderarea UE, se va asigura revizuirea proiectului și documentelor anexate prin prisma obiecțiilor și propunerilor enunțate în prezenta Declarație de compatibilitate.

Facem mențiunea că analiza Centrului de armonizare a legislației nu are în vedere elementele de oportunitate ale soluțiilor juridice incluse în proiectul de act normativ, ci se referă strict la conformitatea acestora cu Dreptul UE aplicabil și obligațiile juridice asumate în lumina Acordului de Asociere RM – UE.

Expert al Centrului de armonizare a legislației:

Natalia VITVIȚCHI, consultant principal

Tel: 022-250-477, 069262340

Email: natalia.vitvitchi@gov.md

Natalia D.

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

CENTRUL DE ARMONIZARE A LEGISLAȚIEI

Nr. 31/02-69-10001

Chișinău

19 septembrie 2023

Ministerul Energiei

secretariat@energie.gov.md

nicolae.negru@energie.gov.md

Copie: Cancelaria de Stat

cancelaria@gov.md

Ref.: scrisoarea nr. 07-1420 din 17 septembrie 2023 / număr unic 615/MEn/2023

Centrul de armonizare a legislației, analizând repetat proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative (asigurarea integrității și funcționalității pieței energiei electrice), definitivat în baza avizelor autorităților interesate, în limita competențelor sale funcționale, comunică lipsa de obiecții și propuneri adiționale.

Menționăm că, obiecțiile și recomandările formulate anterior în Declarația de compatibilitate au fost acceptate și considerate de către autor, fiind operate modificările de rigoare în proiectul de hotărâre, tabelul de concordanță și clauza de armonizare la aceasta, cu reflectarea argumentelor corespunzătoare în tabelul de sinteză al proiectului.

Digitally signed by Suceveanu Natalia
Date: 2023.09.19 17:33:04 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

/Semnat electronic/

Șef Centru

Natalia SUCEVEAN

Executor: Natalia Vitvițchi

Tel: 022-250-477